

4. Мома си избрала момъкъ.

- 1 — Гінку, маічина д'аштеръу,
 Стіга ми сѣди удв'анка,
 Удв'анка на пеньжуркин'а,
 Стіга са лѹ курдисуваі,
 5 Ами ми фл'ази нах во'атра,
 Чи ти са душли мум'ара.
 К'ажі ми, Гінку д'ашт'аръу,
 Кутра раки'а да пиѣм,
 Кутри стафиди да еадѣм?
 10 Дунѣлу ми еа, д'ашт'аръу,
 Магашъускуну коп'ал'а,
 Три уки ж'оальти стафиди,
 Пѣть уки спїрту раки'а.
 — М'ал'а л'а, м'іла м'ал'а л'а,
 15 Пўста му бїла раки'а,
 Раки'а, ж'оальти стафиди!
 Тої мѣн'а ни і'а прїлика,
 Аг'а ми варви, м'ал'ал'а,
 Низ Магашъуфучах на д'олу,
 20 Та кам'аньану таркал'а,
 Фаф р'авана ми утхадат,
 Ами м'і, маічъу, изл'ази,
 На високин'а кьупъува,
 Да си ми видиш, м'ал'ал'а,
 25 Какви ми са се пуд'али,
 Ут м'алка р'ака наг'ор'а:
 Раікуску б'алу коп'ал'а,
 На в'рана к'он'а е'ахаш'а,
 Ут Ениж'а си ид'аш'а,
 30 Нах Раікуву си варв'аш'а,
 Та си за Гінка питаш'а:
 — Гінку лїу, машка д'авоїку,
 Гінку лѹ, пїл'а пїсану,
 Тї з'оами мѣн'а, Гінку лѹ,
 35 Та шта ти, Гінку, д'он'аса,
 Стугїна рубїе ч'аркли'а,
 П'асд'асѣ н'ови стамб'ол'а,
 П'ад'асѣ кар'а маж'ар'а.
 Гінка маіци си вїваш'а:
 40 — А шта, м'ал'а л'а, да ида
 С Раікуску б'алу коп'ал'а,
 Дѣ ну еа мѣн'а прїлика.

Слушани отъ Василка Дреева въ Устово.

5. Момъкъ наблюдавалъ годежъ.

- 1 — Момн'а л'а марї хўбава,
 К'ої б'аш'а сн'ошта дум'а ти
 На високин'а кьопк'ува,
 На ш'ар'евин'а м'аньдѣр'а,
 5 На сїтъничкин'а кафѣз'а?
 — Іун'ач'а, л'уду и м'ладу,
 Зашт'ок еа тѣб'а да пїташ,
 К'ої б'аше сн'ошта у дум'а?
 Издушли б'аха, іун'ач'а,
 10 Маічини братъ'а, мѣнъ їици,
 Р'уска штат, л'уду, да главїнат,
 На Пїсанукуну коп'ал'а,
 На Рад'а ч'урбаж'анук.
 Р'уску лѹ марї, хўбава,
 15 Тї са штиш сѣтън'а пишмани,
 Аг'а та, Руску, удв'ад'ат
 Фаф чѣтри к'ашти пїсани.
 — Пўкни са, тр'асни, іун'ач'а
 Раїу шт'а к'ашта да градї,
 20 Фаф Д'олну сѣлу Раікуву,
 Ф бубаїкувапа градїна,
 Ду братувин'а кьопк'ува.

Слушана отъ Василка Вълчева, въ с. Долно-Райково.

6. Мома иска по-скоро свадба.

- 1 — Изл'ази, маічъу, погладай
 Т'одурувин'а іулд'аш'а,
 Как со'а са р'адум р'адїли
 На високана п'анїнина.
 5 Вр'ут б'аха, маічъу, главѣни,
 Главѣни с п'арст'ан м'анѣни,
 Лу еа сам сам'о лѣфт'ару.
 Х'аїда и мѣн'а оглави,
 И е'а главѣну да х'од'еам,
 10 Главѣну с глав'анїкува!
 Маїка Т'одуру вїкаш'а:
 — П'охуди, сїну, п'охуди,
 К'аштана да си уградїш,
 С'армї'ана да си напл'одиш,
 15 Гиздїлу да си направїш.
 — М'ал'а л'а м'іла, м'ал'ал'а,
 Мѣнъ са еа фт'асал бубаїку,
 К'аштана да ми уградї,
 С'армъ'ана да ми направи,
 20 Гиздїлу да ми направи,
 Чи мом'ач'ану ни ч'ака;
 Чи му мум'ара дух'одат,
 Дваїна блїзни кумпї'а,
 И дваїнана т'арзї'а.

Слушана отъ Стоянъ Тодоровъ, въ с. Долно-Дерекьой.

7. Рада и братовчедъ на хорото.

- 1 Сички моми на хурону,
На лаву, Доинчалча, на лаву;¹⁾
Чи си садé Рада нѣма,
Рада нѣма братучьада,
5 Братучьада пярву братьча.
Дѣ са наидеа копчалчанца,
Копчалчанца чьубанчанца,
То си Ради одрумонча:
— Раду мари, бѣла Раду,
10 Дѣа да станим брат и сѣстра,
Да та водѣам на хурону.
- Слушана отъ Василка Дреена въ Устово.

8. Мома си избрала момъкъ.

- 1 — Даи си ма, маичьу, даи си ма,
Фаф нашенана си махалá,
На чарпичуну копчалча!
Кольчим как мине фаф пѣтан,
5 И нах нам жѣлну пуглѣва
Сас нажѣлени ичѣнки.
— Марй, дѣ гу си видѣала,
Тѣа гу си беандѣсала,
Толкуф си сѣафдѣ метнала?
10 Марй ми, малѣалеа, малѣалеа,
Видѣали са смѣа, малѣалеа,
На студѣнинча врисьувча,
Тои пуиá конча хрѣчану,
Иá точѣах вода студѣна.
15 Кончан му вода ни пиѣ,
За моинча бѣали хѣркуми,
И зоба си му ни иадѣ,
За моиан ѣлан мѣанѣдѣлчѣак.
Чьудих се, маичьу, мислих се,
20 Как да му сѣарѣча развалѣам:
Уткачих бѣали хѣркуми,
Кончан му вода напуи́х;
Пустѣлих тѣнку мѣанѣдѣлчѣа,
Кончан му зоба назуби́х,
25 И дѣра са смѣа дарѣли:
Тои минча пѣарѣстан срибаран,
Иá ни́гу кѣрпа шѣарѣана.
— Дѣштѣарьу, мога маичина,
Ни мои си сѣафдѣа опуска,
30 Буба́йку ти та ни дѣва:
Тои на нам пи ѣ прилика.
— Марй ми, ми́ла малѣалеа,
Иá шѣа сас ни́гу да и́дам,
Чѣа има сѣафдѣа на минча,
35 Тои на мин и иá на ни́гу;
Тои нѣси кьурчѣа цѣшчану,
И нѣси бои пѣаскьу́ла.

9. Разговоръ.

- 1 — Момаѣча вѣклу, чѣарно́ку,
Кадѣ си сѣа́ика тѣрналу,
Примрак прис чьѣзда махалá?
— Тѣрнала ми сам, тѣрнала,
5 Самѣчка касмѣтъ да трѣсѣам,
Самѣчка да се прудѣвам.
— Момаѣча вѣклу, чѣарно́ку,
Скѣ́апа ли ти иá пахана,
Пахана и жарѣамѣна?
10 — Скѣ́апа ѣа, скѣ́апа, иуна́чеа:
Дѣаш двана́дистѣа стутѣни.
— Момаѣча вѣклу, чѣарно́ку,
Пустѣалѣаи тѣнку мѣанѣдѣлчѣа,
Да ти набруѣам пахана,
15 Пахана и жарѣамѣна!
— Иуна́чеа луду и млáду,
Данѣ ти парá ни сѣса,
Пазарѣан да се развалѣи:
Минь ма́ика за тѣб ни дѣва,
20 Минь ма́ика за тѣб ни хрѣни:
Дворувѣа ти са ширѣки,
Нимѣгам дворѣа да мѣтам,
Ни мога вода да нѣсѣам.

10. Лудъ отъ любовь.

- 1 Стѣнчиѣа, мари, душмѣнчиѣа,
Сѣсѣа ми гѣли синанѣк ми,
Сѣс гу гѣли, мари, сѣс гу слѣди,
Чѣм гу ми си, мари, излудѣла,
5 Тои за тѣбѣа, мари, ти за ни́гу.
Лут, лут, мари, бѣлан лѣажѣ,

¹⁾ Припѣвъ подиръ всѣки стихъ.

Бѣлан лажі, марі, вѣрзан сіді: 10 На шійкана, марі, сѣтан синжірь.
 На нугінча, марі, букайнча, Станчица, марі, дүшманчица.
 На ржкінча, марі, билчажкінча,

11. Лѣнива мома.

1	Ни вѣритча се, іунаці,
На вѣкли, шѣкли дѣвоіки,
Чи са іа малак измѣмних,
На малка, шѣкла дѣвоіка.	Іа се пучьудих, пуміслих:
15 Дѣа лі нах сѣлу да слѣза,
Дѣа лі нах гѣра да іда.
Та чѣа ми слѣзах нах сѣлу.
Куга си у нам утідах,
Чи си ми наідах дѣвоіка:
5	Тѣарнал бѣах ібранъ да ібра,
Бѣала пшиница да сѣча,
И чѣках лѣубѣа да доідѣа,
Прѣгима да ми дончасѣ,
Пладніна доідѣа, ни доідѣа.	20 Главінка хи ѣа ф главинча,
Рачінки хи са ф тѣастѣну;
Прис трі ѣа рѣки прѣанісах,
Данѣ се нѣаідѣа разбуди,
Та чѣа хи сваріх прѣгима,
10	Іа си на гѣра излѣзах,
Та ми нах сѣлу пуглѣдах,
Врѣтъ са кѣкенча кладѣаха,
Мѣ на се кѣке ни кадї;	25 Та си и нѣа нахраних.

Отъ К. Александровъ въ с. Дарж-дере.

3. ПѢСНИ ИЗЪ ЧЕЛЕДНІЯ ЖИВОТЪ.

Отъ Ахж-Челебийско.

Записалъ Ст. Н. Шишковъ.

1. Злочѣста булка.

1	— Калину, мѣа дѣаштѣарь,
Дудѣ ми ни бѣа главѣна,
Мѣіци бѣа тѣнка, висѣка,
Мѣіци бѣа бѣала, чѣарнока,	Оти ли мѣа дѣаштѣарь?
— Чѣудиш се, мѣічѣу, мѣіслиш се:
Іа ма, мѣічѣу лѣу, заглаві,
10 На нигѣлану копѣлѣа,
Нигѣлану, мѣічѣу, нислѣадѣану,
На смѣах гу сам слѣадила.
5	Утѣак та мѣіка заглаві,
Та мѣіци сѣха исѣахна.	

2. Врѣщанье на мѣжа отъ чужбина.

1	Тѣрчин допадна, малкѣа, момѣа, на мѣминкини,
На мѣминкини " " равни двѣрувѣа.
Ут кѣнчѣа слѣза, " " и момѣа пѣта:
— Главіна ли си, малкѣа момѣа, жінѣана ли си?
5	— Ні сѣм главіна, тѣрчинѣа лѣа, с главѣаніцинѣа,
Ні сѣм жінѣана, " " сас жінѣанинѣа:
Лѣубѣа си імам, " " забѣагналу ѣа,
Сѣа три гудіни, " " нитѣ духѣда,
Нитѣ духѣда, " " на хабѣр прѣта.
10	— Сѣа да сти доідѣа, малкѣа момѣа, мѣуждѣ да лиш ¹⁾
Мѣуждѣ да лиш, " " чѣрнинѣа бѣи,
Чѣрнинѣа бѣи, " " тѣнкана снага?

¹⁾ Дѣа ли щѣшъ? — Ред.

- Мъуждѣ са ни дават, турчинѣа леа, чернинѣа очи.
 Чернинѣа очи, " " тѣнкана снага;
 15 Мъуждѣ се дава, " " тѣнкана рѣза,
 Тѣнкана рѣза, " " жѣлту алтѣнчѣа.
 — Сѣа да сти добѣдѣа, маѣкѣа момѣа, пузнá ли гу штиш?
 — Пузнá си гу шта, турчинѣа леа, пузнá си гу шта:
 Тоѣ кончѣа íаха, " " та тво́ну мѣса;
 20 Тоѣ баскун но́си, " " та тво́ан мѣса;
 Тоѣ чибук пи́ча " " та тво́ан мѣса;
 Тоѣ руба но́си, " " та тво́на мѣса.
 Турчин извади, маѣкѣа момѣа, алтѣнчѣа п'арстѣан.
 Та си гу мѣтна, " " на моминкини,
 25 На моминкини, " " б'алинѣа рѣки.
 Га ѣа ви́дила, " " алтѣнчѣа п'арстѣан,
 Чи си ми пузнá " " п'арвуну лѣубѣа,

Слушани отъ К. Александровъ въ с. Дарж-дере.

3. Зетовъ подарѣкъ.

- 1 Маѣльѣа, нах Маданъ да íдам,
 Маѣльѣа, Рашитѣа да зѣа́мам!
 Врѣтъ си Хафизѣа да́ваха,
 Брахим ѣа кавас неа да́ва:
 5 — Неа моѣ го зѣма́й, Хафизѣа,
 Рашитъ ѣа сархо́ш, пича́но;
 Тоѣ кога́ по́дѣа ф'дак'анчѣан,
 Б'аз ме́арка пи́ча ви́ноно,
 Б'ас х'асап брай парѣнчѣа.
 10 Парѣнчѣа и íалт'анчѣанчѣа.
 — Брахимѣа кавас, Брахимѣа,
 Неа дѣ́ми, кавас, за не́га,
 Ви́ча стѣа с не́га аднаѣвѣи,
 Аднаѣвѣи сархо́ш, пича́ни.
 15 Рашитъ ѣага́ са ю́пиѣа,
 Íармаган ми се ф'та́хсова:
 Бѣш килѣа б'а́ла пш'ани́ца,
 Íоч килѣа фасу́ль ма́данци.

Слушана отъ Иссинъ Ахметовъ въ с. Топоклу.

Отъ Копривщица.

Записалъ Ст. К. Стрѣзовъ.

1. Завръщанье на стопанина.

- 1 — Рашке ле конахчи́ке ле!
 Пет годѣн у вас дохождам,
 Петстотин гро́ша похарчих,
 В очи та не сам погледнал.
 5 С уста ти не сам подумал,
 Сега шта да та погледна
 И с уста шта ти подумам:
 Има ли конак за íунак
 И топал ахър за ко́нѣа?
 10 А Рашка си му думаше:
 — Аз имам стара све́крѣва,
 Да ида да íа попитам,
 Има ли конак за íунак,
 И топал ахър за ко́нѣа!
 15 Све́крѣва Рашки думаше:
 — А́иде го, бу́лка, прибори,
 Че и наш Тодар тѣ́и оди.
 Та па си íунак прибрале,
 Íунак си Рашка пита́ше:
 20 — Рашке ле, конахчи́ке ле:
 Като íутиде мла́д Тодар,
 Че што ти íостави мла́д Тодар?
 А Рашка си му думаше:
 — Тоѣ ми íостави прѣ́стенат,
 25 Прѣ́стенат арма́зат,
 И тоѣ си íузе дру́гиат,
 Та си сѣ́ж него íутиде
 Ё́и сега седем години.
 Íунак извади прѣ́стенат,
 30 Прѣ́стенат, арма́зат,
 Та си го каза на Рашка,
 Та са се двама позна́ле.

Слушана отъ Анастасия Хрельова.